№ 255. Sobota 2. Listopada 1861. Rok wydania 51.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł. miesięcznie 1 zł. 75 centów waluty austr. — Inserсya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Obwieszczenie.

Dnia 31. października r. b. odbyło się VIII. losowanie obligacyi lwowskiego funduszu indemnizacyjnego i wyciągnięto następujące kategorye obligacyi i numera:

25 sztuk po 50 złr. m. k. z kuponami: Nr. 33, 176, 345, 427, 831, 890, 1854, 1873, 2244, 3105, 3345, 3502, 3516, 3787, 3832, 3986, 4212, 4224, 4379, 4402, 4405, 4549, 4556, 4652, 4897.

131 sztuk po 100 złr. m. k. z kuponami: Nr. 1, 487, 946, 1263, 1327, 1387, 1645, 1798, 1839, 2184, 2367, 2420, 2574, 2784, 2822, 2921, 3000, 3165, 3166, 3177, 4011, 4039, 4098, 4128, 4290, 4714, 4923, 5180, 5437, 5562, 5628, 6440, 6926, 7274, 7283, 7665, 8006, 8450, 8845, 8892, 8989, 9009, 9221, 9314, 9566, 9582, 9669, 10.038, 10.207, 10.570, 11.385, 11.427, 11.671, 11.922, 12.093, 12.172, 12.855, 13.005, 13.128, 13.409, 13.682, 13.902, 13.956, 14.150, 14.267, 14.285, 14.332, 14.412, 14.401, 14.809, 14.880, 15.012, 15.024, 15.905, 15.935, 15.958, 16.258, 16.272, 16.346, 16.359, 16.434, 16.487, 16.516, 16.657, 16.901, 17.003, 17.122, 17.146, 17.222, 17.354, 17.359, 17.419, 17.524, 17.538 17.692, 17.766, 17.814, 17.894, 18.056, 18.177, 18.202, 18.213, 18.325, 18.345, 18.402, 18.716, 18.992, 19.068, 19.119, 19.293, 19.300, 19.334, 19.335, 19.614, 19.649, 19.665, 19.677, 19.825, 19.898, 20.090, 20.097, 20.127, 20.191, 20.391, 20.422, 21.536, 21.660, 21.841.

16 sztuk po 500 zł. m. k. z kuponami: Nr. 220, 1878, 1962, 2200, 2267, 2511, 2766, 2840, 3729, 4179, 4564, 4573, 5000, 5256, 5746, 5948.

108 sztuk po 1000 złr. m. k. z kuponami: Nr. 13, 172, 183, 428, 604, 706, 807, 1012, 1133, 1927, 2434, 3257, 3379, 3459, 3726, 3752, 4007, 4103, 4130, 4456, 4457, 4590, 4976, 5110, 5135, 5199, 5357, 5466, 5621, 5839, 6137, 6177, 6194, 6216, 6223, 6397, 7254, 7261, 7262, 7711, 8116, 8152, 8180, 8260, 8279, 8284, 8593, 8728, 8747, 8853, 8927, 9050, 9127, 9180, 9442, 9495, 9713, 9843, 9930, 9949, 10.130, 10.159, 10.387, 10.437, 10.674, 10.927, 10.999, 11.024, 11.059 11.447, 11.451, 11.497, 11.761, 12.009, 12.164, 12.559, 12.857, 12.920, 12.921, 12.974, 13.052, 13.344, 13.660, 13.717, 13.937, 13.997, 14.041, 14.240, 14.248, 14.597, 15.295, 15.328, 15.552, 15.555, 15.700, 15.824, 15.859, 16.102, 16.104, 16.203, 16.329, 16.509, 16.770, 16.779, 17.037, 17.302, 17.693, 17.850.

11 sztuk po 5000 złr. m. k. z kuponami: Nr. 25, 247, 518, 547, 604, 855, 910, 1085, 1450, 1505, 1531.

5 sztuk po 10.000 złr. m. k. z kuponami: Nr. 205, 1188, 1627, 1635 z kwotą częściową 7300 złr. i nr. 1766.

25 sztuk lit. A: Nr. 472 à 210 złr., nr. 498 à 250 złr., nr. 576 à 110 złr., nr. 1209 à 2200 złr., nr. 1227 à 930 złr., nr. 1786 à 50 złr., nr. 1804 à 14230 złr., nr. 1987 à 3100 złr., nr. 1998 à 1500 złr., nr. 2283 à 1800 złr., nr. 2377 à 2000 złr., nr. 2702 à 500 złr., nr. 2828 à 190 złr., nr. 3322 à 600 złr., nr. 3496 à 18.300 złr., nr. 3660 à 230 złr., nr. 3704 à 6800 złr., nr. 3725 à 1450 złr., nr. 3810 à 750 złr., nr. 4036 à 2800 złr., nr. 4589 à 400 złr., nr. 4779 à 2300 złr., nr. 5280 à 1500 złr., nr. 5291 à 100 złr., nr. 5330 à 50 złr.

Za niewylosowaną część obligacyi z kuponami nr. 1635 na 10.000 złr. wyda kasa funduszu indemnizacyjnego nową obligacyę.

Cała wylosowana suma wynosi 295.000 złr. m. konw. albo 309.750 zł. wal. austr.

Powyższe obligacye wypłacane będą gotówką w przypadających za to w austryackiej walucie kwotach, zacząwszy od 1. maja 1862 r. w c. k. kasie funduszu indemnizacyjnego we Lwowie z zachowaniem istniejących w tej mierze przepisów.

W ciągu miesięcy lutego, marca i kwietnia 1862 będzie eskontować te wylosowane obligacye także c. k. uprzywil. austr. bank narodowy w Wiedniu.

Przy tej sposobności przypomina się także właścicielom niżej wymienionych w dniach 30. kwietnia i 30. października 1858. 30. kwietnia i 31. października 1859 i 30. kwietnia i 31. października 1860 wylosowanych a dotąd do spłaccnia nie podanych obligacyi indemnizacyjnych, jako to:

Na 50 złr. m. k. z kuponami z roku 1858: Nr. 203, 404, 965, 1382, 1612, 1754, 3598, 3624, z roku 1859: Nr. 215, 830, 1852, 2243, 2495, 2998, 3358, 4026, 4049. 4050. z roku 1860: Nr. 110, 214, 361, 912, 914, 1044, 1225, 1403, 1494, 2041, 2185. 2302, 2319, 2476, 2954, 3009, 3059, 3257, 3426. 3642, 3868, 4067, 4433.

Na 100 złr. m. k. z kuponami z roku 1858: Nr. 979. 1640, 1691, 1992, 4834, 5372, 5875, 6145. 6162, 6339. 6960, 6997, 7017, 7157, 7202, 7612, 8420, 9193, 9990, 10.969, 11.239, 12.519, 12.616, 12.661, 13.609, 14.068, 14.556, 15.897, 15.936, 16.209, 16.231, 16.276, 16.291, z roku 1859: Nr. 218, 835, 994, 1756, 2281, 2337, 3520, 3674, 3958, 4712, 4906, 4956, 5045, 5230, 5246, 5302, 6057, 6134, 6727, 6942, 7026, 7034. 7143, 7199. 8882, 9283, 10.070, 10.754, 11.038, 11.381, 11.643, 11.704, 11.788, 11.929, 12.577, 13.213, 14.117, 14.427, 14.680, 15.124, 15.334, 15.434, 15.643, 17.156, 17.725, z roku 1860: Nr. 864, 874, 1459, 1488, 1624, 1685, 2145, 2587, 2736. 2932, 3184, 3211, 3647, 3702, 3886, 4282, 4891, 5379, 5556, 5771, 6110, 6150, 6164, 6177, 6206, 6300, 6372, 6666, 6748, 6761, 6812, 6866. 7239, 7273, 8213, 8259, 8265, 8608, 8936, 8955, 8975, 9594, 9811, 10.601, 10.777, 10.870, 11.255. 11.3[illegible] 11.590, 12.281, 12.294, 12.317, 13.8[illegible], 14.255, 14.470, 14.529, 14.[illegible], 15.702, 15.918, 16.352, 16.551, 16.984, 16.991, 17.418, 17.506. 17.705, 17.715, 17.967.

Na 500 złr. m. k. z kuponami z roku 1858: Nr. 71, 252, 313. 2192, 3205, 3547, z roku 1859: Nr. 757, 850, 1273, 1779, 1871, 2667, 2822, z roku 1860: Nr. 1161, 1242, 1920, 2354, 2634, 2846, 3045, 3404, 4108, 4111, 4248.

Na 1000 zł. m. k. z kuponami z roku 1858: nr. 34, 965, 1269, 2259, 2264, 2514, 2612, 2706, 3194, 3455, 5186, 6033, 6545, 8862, 9922, 9973, 10.438, z roku 1859: nr. 2759, 3697, 3728, 4018, 4066, 4132, 4672, 4678, 4691, 4732, 5370, 6330, 7204, 7278, 7621, 7776, 9265, 9298, 9333, 10.029, 10.548, 10.893. 12.014, 12.394, 12.895, z roku 1860: nr. 17, 145, 802. 990, 1172. 1373, 1722, 1885, 2152, 3693, 3823, 3860, 4181, 4312, 4433, 4434, 5208, 5509, 5946, 6050, 6148, 6270, 6272, 6564, 6685, 8438, 9016, 10.342, 10.602, 10.734, 12.011, 12.977, 13.847, 14.962.

Na 5000 złr. m. k. z kuponami z roku 1858: nr. 26, 434, 1248, z roku 1859: nr. 1166, z roku 1860: nr. 115, 349, 433, 493, 781.

Na 10.000 złr. m. k. z kuponami z roku 1858: nr. 1399.

Nakoniec obligacye lit. A. z roku 1858: nr. 657 à 50 złr., nr. 731 à 50 złr., nr. 1062 à 50 złr., nr. 1449 à 50 złr., nr. 2506 à 50 złr., nr. 2538 à 50 złr., nr. 3040 à 50 złr., z roku 1859: nr. 931 à 1100 złr., nr. 3795 à 2500 złr., nr. 3818 à 100 złr., nr. 3992 à 300 złr., nr. 4028 à 100 złr., nr. 4203 à 50 złr., nr. 4313 à 50 złr., z roku 1860: nr. 1058 à 700 złr., nr. 204 à 3000 złr., nr. 739 à 1000 złr., nr. 2034 à 600 złr., nr. 2508 à 50 złr., nr. 2698 à 50 złr., nr. 2744 à 900 złr., nr. 2935 à 50 złr., nr. 3140 à 50 złr., nr. 3774 à 50 złr., nr. 3843 à 300 złr., nr. 3950 à 3500 złr., nr. 3968 à 50 złr., nr. 3991 à 50 złr., nr. 4324 à 500 złr., nr. 4462 à 50 złr., nr. 4735 à 700 złr., nr. 4775 à 100 złr., nr. 4817 à 500 złr.,

że od dnia ich zapadnięcia, to jest od 1. listopada 1858, a względnie 1. maja i 1. listopada 1859, dalej 1. maja i 1. listopada 1860, nakoniec 1. maja 1861, ustało prawo ich uprocentowania, i że jeśliby mimo tego c. k. uprzywil. austr. bank narodowy spłacił kupony od tych obligacyi, lub w ogóle te kupony nie zostały podane razem z wylosowanemi obligacyami, potrącone będą w swoim czasie wzięte już kwoty procentowe od kapitału.

Jako zatracone podlegają inwigilacyi: obligacye na 50 złr.: nr. 1034, 1718, 4335, na 100 złr. nr 10.000, na 1000 złr. nr. 271, 4315, 4933, 6673, 7052. 9405, 11.661 i 14.208, dalej 16, 17, 18, 19 i 20 kupon obligacyi nr. 75 i 2764 na 50 złr., nr. 6069 i 7995 na 100 złr., nr. 7728, 13.213 i 15.313 na 1000 złr.

Do amortyzacyi sądowej podane zostały obligacye: na 50 złr. nr. 58, 1047, 2141, 3231 i 3484, na 100 złr. nr. 1359, 2544, 3261, 4466, 4467, 4741, 4763, 5811, 6502, 6705, 6707, 6708,

6900, 6902, 7062, 7063, 7459, 7629, 7691, 7763, 8021, 8072, 8073, 8074, 8700, 12.822, 12.823; na 500 złr. nr. 1049, 1084, 1085, 1347, 1395, 1878, 2669, 2885, 3081, 3101, 3742; na 1000 złr. nr. 223, 262, 3209, 4682, 5769, 6426, 6684, 6713, 7077, 7146, 7147, 11.040; na 10.000 złr. nr. 973, lit. A. nr. 3631 á 1900 złr.

Z c. k. gal. Namiestnictwa.

Lwów, dnia 31. października 1861.

Sprawy krajowe.

Lwów, 1. listopada. Wielorakie i znaczne stosunki handlowe, w jakich kraj nasz z dawien dawna zostawał z krajami ościennemi, wywołały we Lwowie osobną gałęź zarobkowania, którego istotą pierwotnie było kupować i sprzedawać potrzebne do obrotu handlowego z zagranicą monety złote i srebrne. W nowszych czasach ogarnęła ta gałęź zarobkowania także kupno i sprzedaż galic. listów zastawnych i innych papierów kredytowych, mianowicie obligacyi indemnizacyjnych, obligacyi pożyczki państwa z r. 1854, tudzież akcyi galic. kolei żelaznej.

Że ta gałęź zarobkowania wywołana istotną potrzebą, o tem świadczy już to, iż pomimo wielorakich zapór, bez pewnej organizacyi, bez wytkniętego zgóry kierunku, w wysokim stopniu rozwinąć się zdołała.

Sposób, w jaki wspomnione transakcye kupna i sprzedaży we Lwowie się odbywają, przypomina czasy dawno ubiegłe i odwieczne zwyczaje zostające w rażącej sprzeczności z cywilizacyą naszego wieku. Miescem tych transakcyi jest długa brudna ulica. W tej ulicy złote i srebrne monety nakształt jarzyny pod gołem niebem wystawione są na sprzedaż, po niej snują się od rana do wieczora niepoczesne postacie, z których powierzchowności trudno odgadnąć, czy się trudnią kupnem, czy sprzedażą czyli też pośrednictwem w handlu. Jakoż w samej rzeczy nasi wekslarze zwykle wszystkie te własności w sobie jednoczą, gdyż niemal każdy z nich według okoliczności bądź na własny bądź na cudzy rachunek robi interesa, a jeżeli się między nimi pojawi kiedy niekiedy rzetelny kupiec lub sprzedający, to śród gwaru ulicy, śród bezustannego natręctwa usłużnych pośredników, niewie, ktoredy się obrócić.

Szczególna przytem zachodzi okoliczność, że na naszą targowicę pieniężną nietylko wpływają kursa zagraniczne i potrzeba miejscowa, ale nierównie więcej zmiany w stanie atmosfery. — Wielkie mrozy lub upały, częste ulewy i słoty muszą bowiem znatury rzeczy wywierać wpływ niemały na interesa, które się załatwiają na ulicy, ztąd też częściowo pochodzi owa prawie nieustanna [illegible] wytłumaczyć stanem giełd zagranicznych.

Ażeby te niedogodności uchylić, potrzeba przedewszystkiem upatrzyć miejsce dogodne, niewystawione na słotę, gdzieby o pewnych godzinach zbierać się mogły strony interesowane dla porządnego załatwiania spraw kupna i sprzedaży monety i papierów kredytowych, słowem potrzebne jest niezbędnie utworzenie giełdy pieniężnej we Lwowie.

Z taką giełdą pieniężną łatwo dałaby się połączyć giełda zbożowa i towarowa, której potrzeba w obecnej chwili staje się prawdziwie naglącą. — Niepodlega bowiem wątpliwości, że przez otwarcie kolei żelaznej aż do Lwowa stolica nasza stanie się centralnym punktem wielkiego handlu produktami krajowemi, który dotychczas rozstrzelony był po całym kraju, i głównie z tej przyczyny niemógł należycie się rozwinąć. — Mnóstwo pośredników niepotrzebnych a częstokroć nierzetelnych w tym handlu się narzuca, bo nie ma u nas jak gdzieindziej porządnych maklerzy, których transakcye w obliczu prawa miećby mogły moc obowiązującą doraźnie. Nie ma też miejsca pewnego, gdzieby producenci, mając produkt na zbyciu próby onego mogli wystawiać ku własnemu pożytkowi i ku wygodzie kupujących; brakuje punktu zebrania gdzieby się kupujący z sprzedającym bezpośrednio mógł porozumieć; brakuje wreszcie pewnej podstawy do notowania cen zboża i innych produktów.

Tym wszystkim niedogodnościom tylko utworzeniem giełdy pieniężnej a oraz zbożowej i towarowej, i zaprowadzeniem instytutu przysięgłych maklerzy (sensalów) zaradzić można.

Ile nam wiadomo, oświadczyło c. k. ministeryum skarbu jeszcze w r. 1859 na przedstawienie Lwowskiej izby handlowej, że gotowe jest poczynić stosowne kroki, by uzyskać najwyższe pozwolenieop założenia giełdy pieniężnej i zbożowej we Lwowie, a c. k. namiestnictwo poleciło wypracowanie i przedłożenie odnośnego projektu osobnej komisyi złożonej z delegatów korporacyi w założeniu giełdy we Lwowie najwięcej interesowanych. — Życzyć wypada, ażeby komisya rzeczona jak najspieszniej wywiązała się z swojego zadania; od wykończenia bowiem jej prac zależeć będzie rychlejsze lub późniejsze zaprowadzenie instytutu dla kraju a osobliwie dla miasta Lwowa wielce pożądanego.

Co do przysięgłych maklerzy, ci bez dalszego odroczenia się do władz najwyższych zaprowadzeni być mogą na podstawie ces. patentu z dnia 26. lutego 1860. Spodziewać się należy, że izba handlowa Lwowska mając na względzie niezbędną potrzebę uregulowania stosunków targowych, tą sprawą zająć się zechce.

Lwów, 31. paźdz. Po długiem oczekiwaniu widziemy z radością zbliżający się dzień, w którym zacznie się u nas regularna jazda na kolei żelaznej Karola Ludwika, co połączy bezpośrednio Lwów z całą siecią kolei europejskich, z Wiedniem, sercem monarchyi i z całą ucywilizowaną Europą aż do wybrzeży Adryatyku północnego i wschodniego morza. Tak stolica jak w ogóle Galicya będzie odtąd przypuszczona do udziału w błogosławionych a u nas jeszcze nie dosyć cenionych dobrodziejstwach czasu, zwiększonej czynności, przemysłu, ułatwionego handlu, na wieki bowiem pozostanie prawdą, że czas jest pieniądz, praca jest ozdobą mieszczanina, a błogosławieństwo jest nagrodą trudów.

Przed kilku dniami było techniczno-polityczne badanie przestrzeni rozpoczętej dopiero w poźnej jesieni przeszłego roku, teraz co do istoty ukończonej i opatrzonej w wszelkie zasoby obrotu między Lwowem a Przemyślem, ze strony umyślnie na to wyznaczonej komisyi, złożonej z ministeryalnego nadinspektora budowniczego Wagnera, następnie radzcy namiestnictwa Höpflingena i nadinżyniera Kutschery.

Komisya ta oświadczyła, że można otworzyć kolej dla osób z dniem 4go, a dla ciężarów z dniem 15go b. m. Do tego dnia przy pomyślnej właśnie pogodzie będzie niewątpliwie uzupełnione co jeszcze potrzeba, za doświadczoną roztropności i dzielnością prowadzącego budowę jeneralnego inspektora Keb i dzielnością przedsiębiercy Kleina. Na to można liczyć z pewnością, zważywszy co dokonano w ubiegłym roku, i że z dokonaniem roboty koncentrują się coraz bardziej siły robocze do przedmiotów postępujących do ukończenia. Pozwolenie ministeryalne do jazdy na przestrzeni przemysko-lwowskiej już właśnie nastąpiło.

Przestrzeń ta ma długości 13 austryackich, przeszło 67 mil angielskich. Posiada znaczne przekopy i nasypy, kilka pięknych mostów, z tych szczególnie godne wymienienia na Wiarze, Wiszni i Wereszycy, z wielkiemi otworami i żelazną budową wierzchnią; następnie stacye Medyka, Mościska, Sądowa Wisznia, Gródek, Mszana i wspaniały dworzec lwowski. Chociaż budynki na stacyach nie można zwłaszcza co do wewnętrznego urządzenia nazwać ukończonemi, a szczególniej ukończenie budowy naszego dworca potrwa rok cały, to wzrok nasz spotyka wszędzie nowożytną ozdobną architekturę, dobre rozdzielenie, piękne stosunki i formy, i spokojnie możemy do nich wstąpić, i chociaż nie mają elegancyi europejskiej i wyższego konfortu, to podają nam przecież niezbędne dogodności, a przytem pocztę i telegrafy.

Od Towarzystwa kolei żelaznej oczekujemy, że nie spocznie na swych laurach w stolicy Galicyi, w samym środku wielkiego kraju, lecz zważywszy wielką przyszłość tej kolei, będzie dążyć dalej ku wschodowi, i szczególniej dołoży starania, aby doprowadzić kolej do Żydaczowa, a za pomocą Dniestru, jednej z najpię-[illegible] morzem czarnym, tą główną siedzibą najbogatszego handlu świata.

(Mianowanie. — Ulgi w rekrutacyi. — Doniesienia z Węgier.)

Wiedeń, 30. października. Jego c. k. apost. Mość raczył wczoraj przedpołudniem udzielać licznych audyencyi prywatnych.

— Ministeryum finansów mianowało prowizorycznego kontrolora krajowej głównej kasy w Krakowie *Antoniego Rosenbusch*, prowizorycznym płatnikiem przy tej samej krajowej kasie głównej.

— Przy uzupełnieniu armii w roku 1861 raczył Jego c. k. Apostolska Mość zezwolić najwyższem postanowieniem z 6. paźdz. 1860, ażeby tak ojcowie jakoteż dziadowie powołanych do rekrutacyi, jeżli zamiast 70 dawniej liczą tylko 60 lat wieku, tudzież bracia młodsi nad 18 lat wieku uważani byli za zupełnie niezdolnych do utrzymania się, a dalej, że także właściciele podzielnych gruntów, jeżli te wystarczają na utrzymanie familii z pięciu członków, nieprzekraczając czterokrotną sumę takiego dochodu, mogli być uwolnieni od stawienia się przy istniejących innych warunkach prawnych.

Nadto mogło być przedsięwzięte losowanie oddzielnie od stawienia się.

Z tem uproszczeniem i ułatwieniem przepisów ustawy rekrutacyjnej łączyły się jeszcze zarządzone od przynależnych władz centralnych ułatwiające zmiany niektórych postanowień instrukcyi urzędowej do przeprowadzenia tej ustawy.

Studenci na uniwersytetach zagranicznych, jeżli wykażą się świadectwami ważnemi w państwach austryackich, mogli być traktowani zarówno ze studentami krajowymi. Obowiązanych do stawienia się, których miara wynosi tylko 56 cali wiedeńskich, mogły władze powiatowe uważnić jako oczywiście niezdolnych, zaś innych obowiązanych do służby wojskowej, którzy i tak mają się stawiać przed mieszanemi komisyami do uwolnienia, mogły te komisye po przekonaniu się, że nie mają potrzebnej miary lub dotknięci są ułomnością, którą nawet nielekarz łatwo poznać może, uwalniać od stawienia się przed komisyą rekrutacyjną.

Otoż najwyższem postanowieniem z 21. października r. b. raczył Jego c. k. Apostolską Mość zezwolić najłaskawiej, ażeby te same uproszczenia i ulgi w postanowieniach ustawy rekrutacyjnej pozostały ważnemi także przy uzupełnieniu armii w r. 1862, i na mocy tego zatrzymane zostały w prawomocności także przytoczone dalej ułatwienia władz centralnych w postanowieniach instrukcyi urzędowej do tej ustawy.

— *Herm. Ztg.* pisze: Dnia 24. b. m. na posiedzeniu komuny centumwiralnej w Hermansztadzie odczytano odezwę magistratu względem zamówienia członków na posiedzenie ławnicze, nazajutrz odbyć się mające. Nim komuna przystąpiła do wyboru, wysłała do magistratu deputacyę z zapytaniem, co będzie przedmiotem jutrzejszego posiedzenia ławniczego. Dowiedziawszy się zaś, że chodzi

o wybór nowych deputowanych do saskiego zgromadzenia narodowego, postanowiono nie brać tą razą żadnego udziału w tym wyborze, a to, ponieważ saskie zgromadzenie narodowe nie zostało dotąd zwołane.

Francya.

(Doniesienia dworu. — Wnioski do sesyi prawodawczej. — Okólnik prefekta. — Bliskie zwołanie ciała prawodawczego. — Wiadomości bieżące.

Paryż, 27. paźdz. Dwór przepędzi większą część listopada w Compiegne i nie pojedzie do Fontainebleau.

— *Monitor* ogłasza mianowanie pięciu podprefektów.

— Pan Veron oświadcza dziś w *Constitutionnelu*, że jak go zapewniono rozpocznie się sesya izb r. 1862 w pierwszych dniach stycznia. Projekt powszechnego budżetu dochodów i wydatków jest już w radzie stanu i w pierwszych dniach sesyi będzie przedłożony ciału prawodawczemu.

— Prefekt policyi wydał do przełożonych tutejszych towarzystw dobroczynnych ś. Wincentego następujące pismo: „Mości prezesie: Powołany okólnikiem Jego Exc. ministra spraw wewnętrznych z 16. b. m. udzielać upoważnienia tym zakładom lub towarzystwom św. Wincentego a Paulo, które nie uzyskały jeszcze pełnomocnictwa, upraszam pana, ażebyś oprócz listy członków bióra przedłożył mi także listę członków towarzystwa, któremu przewodniczysz, bym mógł niezwłocznie zadecydować z tego prawne jego upoważnienie. Zarazem mam zaszczyt oznajmić panu, że na mocy rzeczonego okólnika wolno panu jak dotąd zbierać się z innemi towarzystwami Paryża dla spólnego rozważania spraw, które odnoszą się do Waszego dzieła dobroczynności.

— Stan banku francuskiego polepszył się znacznie. Zwrócono mu już większą część pieniędzy, wybranych z początkiem tego miesiąca, a ubytek gotówki wynosi jeszcze tylko 6 milionów.

— *Constitutionnel* przypomina wiele prac ciała prawodawczego, które na ostatniej sesyi nie zostały załatwione i donosi, że rząd chcąc to schybienie załatwić, zwoła ciało prawodawcze pierwszych dni następującego roku. Rada państwa już się zajęła oznaczeniem budżetu.

Indépendance Belge nadmienia oprócz tego o wiadomej już uchwale senatu, której cel ma być podwójny. Najprzód uchwała ta nada ciału prawodawczemu prawo głosowania nad budżetem według jego pojedyńczych ustępów, a następnie ustali roczną płacę członków. Dotąd mieli oni po 2500 fr. za każdy miesiąc sesyi; na przyszłość zaś bez względu na czas trwania sesyi, lub na okoliczność, że sesya dwa razy w jednym roku zwołana, 15.000 fr. rocznie.

— Telegram marsylski z 25go b. m. donosi: Z gór korsykańskich dostrzeżono eskadrę wracającą z Syryi. — Jenerał Goyon za trzy tygodnie ma powrócić do Rzymu. Kardynał Andrea zaprzecza w *G. di Roma* wszelkiego udziału w nowych broszurach florenckich. Z Neapolu donoszą, że książę Ottajano obwiniony o dążności kontrrewolucyjne został uwięziony w cytadeli Monteforte.

Włochy.

(Wypłaty na pożyczkę. — Wyjazd Króla zapowiedziany.)

Sardynia. Depesza telegraficzna z 25. października donosi: Król upoważnił pana Rothschilda w Paryżu odebrać wpłatę czterech dziesiątych części pożyczki włoskiej. — Jenerał Lamarmora odjedzie 28. października do Neapolu.

Turcya.

(Powstanie w Hercegowinie.)

Jak donoszą z Belgradu na Paryż z 27. października szerzy się powstanie w Hercegowinie coraz bardziej. Powstańcy z Zubży wpadli razem z powstańcami z Grahowa do Szumy. Dziś i wczoraj były potyczki. Komunikacya między Trebinią i Raguzą jest przerwana. Mieszkańcy uchodzą na terytoryum austryackie.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Peszt, 29. paźdz. Na dzisiejszem pełnem posiedzeniu magistratu odczytał główny notaryusz Kiralyi pismo królewskiego komisarza, którem na mocy najwyższego reskryptu suspenduje komisarz głównego notaryusza z urzędu, a członkom komitetu, którzy mieli udział w uchwaleniu adresu, wyrazić najwyższą niełaskę. (Idzie tu o adres względem exekucyi podatkowej.) Zaraz potem złożył główny notaryusz swój urząd. Później przybył komisarz i wyciął z protokołu odnośne ustępy.

Peszt, 30. paźdz. Dziś złożył cały magistrat miasta Pesztu swój mandat, tylko niektórzy urzędnicy pozostają jeszcze 14 dni dla załatwienia najnaglejszych spraw.

Raguza, 30. października. W walce z 26go poległo Turków 46, między tymi Muchtar Bej, a ranionych było 35. Liczba poległych powstańców niewiadoma. Powstańcy stoją w Szumie i palą domy tureckie. Mieszkańcy z okolicy uchodzą z mieniem swojem do Trebinii lub na terytoryum austryackie.

Berlin, 29. paźdz. Petersburskie listy z 25. b. m. donoszą nowy rozruch studentów przy otwarciu uniwersytetu. Siedmiuset studentów imatrykulowało się nanowo, i chcieli 24. wyjednać wstęp studentom imatrykulowanym. Z tego powstał zgiełk w gmachu uniwersyteckim. Wojsko wmieszało się a studenci stawili czynny opór; aresztowano 200 studentów a jeden był raniony. Nie sądzą, by nowy ten rozruch pociągnął za sobą powtórne zamknięcie uniwersytetu.

Berlin, 29. października. W tutejszych kołach finansowych krąży pogłoska, jakoby dom Rothschilda układał się z bankiem pruskim względem przedsiębierstwa finansowego, któreby dostarczyło bankowi francuskiemu 15 milionów talarów w srebrze. Do ugody nieprzyszło jeszcze.

Drezno, 30 paźdz. Warszawska korespondencya w dzisiejszym *Dresd. Journal* zapewnia, że hrabia Lambert nie dla słabości wyjechał za granicę, lecz powołany został telegrafem do Petersburga dla zdania sprawy o stanie rzeczy w Królestwie Polskim. Jenerał Lambert pojechał koleją żelazną na Królewiec i spodziewany jest z powrotem. W Warszawie uwięziono także dwóch księży ewanielickich.

Bruxela, 29. paźdz. Jak słychać z pewnością, będzie kredytywa nowego posła belgijskiego w Turynie adresowana do Króla Włoch. Tym sposobem będzie wyrzeczone uznanie Królestwa włoskiego.

Turyn, 30. paźdz. Dzisiejsza *Opinione* rozpisuje się o teraźniejszym stanie siły zbrojnej Włoch, i zwraca uwagę na to, że w Sycylii, Romagnii, Umbryii i w Marchyach nie była znana dotąd rekrutacya, i jest przeto nowością, która z początku nie bardzo pomyślnie wypadnie. W Neapolu przyniesie ona na przyszłość lepsze owoce, ale dziś nie można się łudzić niemi. Dlatego też nie pełni dotąd jeszcze połowa Włoch takiej służby, jakiej możnaby się spodziewać po niej, i to jest też przyczyna, iż program rządowy na teraz tylko niedokładnie może być przeprowadzony.

Bononia, 29. paźdz. Wczoraj zamordowano tu sztyletami dwóch medyolańskich inspektorów policyi Grassellego i Furnagallego.

Mostar, 27. paźdz. Z Trebinii donoszą, że Luka Wukalowich atakował z swoimi Zubzanami 24go klasztor Duszi, a 25go w nocy wieś Ljubovo (dwie mile od austryackiej granicy.) Turcy mieli ponieść znaczne straty, a Zubzanie posunęli się ku Popowu. W Trebinii oczekiwano posiłków z Piwy, zkąd ustąpili powstańcy, a wojska Omera Baszy zajęły miasto. Także w Gacku wyruszyło wojsko tureckie zapewne również do Trebinii.

Nowy Jork, 19. października. Lyons protestował przeciw dowolnemu aresztowaniu poddanych angielskich. Seward odpowiedział: Wszystkie klasy społeczeństwa muszą się poddać przepisom powszechnego bezpieczeństwa. Jenerał Price zajął obronną pozycyę w Katargo. Oczekują bitwy. Do Kentucky odeszły posiłki.

Nowy Jork, 22. paźdz. *New-York-Times* donosi: Mexyk żąda interwencyi rządu federacyjnego, by załatwić nieporozumienie z mocarstwami europejskiemi. Rząd federacyjny ma objąć mexykańską administracyę finansową i wypłacać procenta długu obcym wierzycielom.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 31. października.

Hotel rosyjski: PP. Hr. Jabłonowski Ludw., z Nestorowa. — Ostaszewski Teofil, z Wzdowa — Szymanowski Fr., z Bobiatyna. Westmacher Leon., c. ros. radca państ.; Frocina Dem., c. ros. radca i hr. Szembek Adam, z Podola. — Holowec-Michałowski Jan, z Rosyi. — Hr. Dzieduszycki Alex., z Izydorówki. — Turkuł Fel., z Seredca. — Jabłonowski Ant., z Rawy. — Mysłowski Alfr., z Zubrzy. — Łodyński Hieron., z Milatyna. — Kozicki Hipol., z Skodowiec.

Hotel Langa: Zajączkowski Mik., c. ros. radca dworu, z Petersburga. — Hr. Thun Franc., c. k. pułk., ze Stryja.

Hotel angielski: Hubicki Kar., z Ozydowa.

Dnia 1. listopada.

Hotel rosyjski: Kemplirsz Kaj., z Myszkowa. — Ruciński Just., z Wołynia. — Niezabitowski Lubin, c. k. poruczn., z Zameczka. — Kantakuzyna Mik., z Fabteczeny.

Hotel europejski: Bocheński Al., z Utynowiec. — Rokoszowski Tytus, z Iwanczerniec.

Hotel angielski: Kamiński Ign., adw. kraj., z Stanisławowa.

Zajazd Kuhna: Polański Fel., c. k. notar., z Leżajska.

Zajazd Kiernickiego: Woiński Apol., z Medwedowiec.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 31. października.

PP. Hr. Potocki Adam, do Rosyi. — Prawecki Eust., do Ostrowa. — Baschetti Anast., do Jas. — Abaza Ant., c. ros. oficer, do Paryża. — Hr. Potoccy Aug. i Stan., do Warszawy. — Rozwadowski Kaz., do Torówki. — Jaroszyński Zygm. i hr. Szembek Adam, na Podole. — Szeptycki Jan, do Przyłbicy. — Hr. Thun Fr., c. k. pułkown., do Stryja. — Zajczewski Mik., c. ros. radca dworu.

Dnia 1. listopada

PP. Walewski Kaz., do Kłodna. — Żurakowski Aug., do Horbacza. — Bogusz Jędrz., do Drohowyża. — Załęski Karol, do Horodyszcza. — Cichocki Hip., do Czahrowa. — Kraus J., c. k. poruczn., do Węgier. — Świerzawski Alex., do Szczepiatyna. — Hr. Olizar Władysł., na Podole. — Augustynowicz Sew., do Kniażego. — Majonowicz Mich., c. k. major, do Przemyśla. — Zawacki Józ., na Wołyń.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 30. października 1861.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum	Stopień ciepła według Reaum.	Stan po wietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	325 89	+ 7.0	93 2	południowy	sł.	deszcz
2. god. po poł.	325 58	+ 12.0	76 2	„	„	pochmurno
10. god. wiecz.	325 61	+ 9.2	89 4	„	„	„

Ilość deszcza 0.‴15.

TEATR.

Dziś w teatrze niemieckim na korzyść śpiewaka opery pana J. Humbsera: „**Die Favoritin**", wielka opera w 4 oddziałach.

Termina

sprzedaży, kupna, dzierżawy, licytacyi i t. d.

Dnia 10. listopada: Sprzedaż realności rustykalnej nr. 183 w Rusnoldawitza w Kimpolung.

Dnia 11. listopada: Wydzierzawienie podatku konsumpcyjnego w Jezierzanach i Korolówce w Tarnopolu.

Dnia 12. listopada: Wydzierzawienie podatku konsumpcyjnego w Budzanowie i Skale w Tarnopolu.

Dnia 13. listopada: Wydzierzawienie podatku konsumpcyjnego w Czortkowie i Jagielnicy w Tarnopolu.

Dnia 18 listopada: Sprzedaż rozmaitych klejnotów srebrnych i fantów w zakładzie zastawnym ormiańskim, — realności nr. 213 w Czerniowcach — realności nr. 229 w Kimpolung — realności rustykalnej nr 3- w Rusuroldavitza w Kimpolung — i realności nr. 29 w Samborze.

Aż do 20. listopada: Licytacya na dostawe szutru na drogę miedzy Bełzem i Jarosławiem za pomocą ofert we Lwowie. — Sprzedaż realności nr. 36-53 i 169-121 w Stanisławowie.

Dnia 19. listopada: Sprzedaż realności nr. 19 w Czerniowcach.

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 31. października.	Instytut kupuje zł.	c.	Instytut sprzedaje zł.	c.	Za kupon wypada zł.	c.
Nowe prócz kuponów 100 po w.a.	78	50	79	—	1	$33\frac{1}{3}$
Dawne „ „ 100 „ „	82	42	82	95	1	40

Kurs lwowski.

Dnia 31. października.		gotówką zł.	c.	towarem zł.	c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	46	6	52
Dukat cesarski	„ „	6	49	6	54
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	11	18	11	32
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	14	2	17
Talar pruski	„ „	2	4	2	7
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	78	13	78	88
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	82	—	82	75
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	165	75	167	25
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	66	36	67	13
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	79	15	79	95

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 31. października.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 79 90. Metaliki po 5% za 100 zł. 66 –; po $4\frac{1}{2}$% za 100 zł —.—; po 4% za 100 zł. —.— Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Wegier —.— Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 741.- ; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 177.60; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.–.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —.—. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 137.75. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. –.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.54, dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—, półkorony —.—. Srebro 137 15.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 29 października.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	60 10	60 25
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	80 10	80 20
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	79 70	79.90
Z r. 1851, ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	65.40	65 60
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	65 50	66 –
dtto. „ $4\frac{1}{2}$%	57 50	57 75
dtto. „ 4%	51 –	51 25
dtto. „ 3%	38 —	38 50
dtto. „ $2\frac{1}{2}$%	34 —	36.—
dtto. „ 1%	13 25	13 50
Przez. do wylos. z r. 1839	112 75	113.25
„ 1854	85 75	86.—
„ 1860	81.25	81 40
Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł.	89 30	89 50
Renty Como po 42 lir. aus.	17. –	17.25
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	64 50	65 –
„ „ „ $4\frac{1}{2}$%	57 50	58 –
„ „ „ 4%	50.50	51.—
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju $3\frac{1}{2}$%	44 50	45.–
„ 3%	—.—	46.–
„ $2\frac{1}{2}$%	— —	44.–
„ $2\frac{1}{4}$%	— –	40.–
„ 2%	—.—	35.50
„ $1\frac{3}{4}$%	—.—	30.50
dtto. z procent za granica . 5%	64 50	65.–
„ $4\frac{1}{2}$%	57 —	58.—
„ 4%	50 50	51.—
B. Krajów koronnych		
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł. Niższej Austryi	87 —	88.–
Wyż. Aust. i Salb.	87.–	88 –
Czech	90.50	91 –
Morawii	85 75	86 –
Szląska	86.—	86 50
Styryi	86.–	86 50
Tyrolu	98.—	99.—
Kar., Krainy. i Wyb.	87.—	88.—
Węgier	66 75	67 50
Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł. Ban. Tem., Kroacyi i Slawonii	66.—	68 50
Galicyi	66.50	66 75
Siedmiogr. i Bukow.	64 —	64.75
Lom. wen. poż. z r. 1850	—.—	— –
Wen. pożyczka z r. 1859	93 —	93.50
Dług Tyrolu, Dług Salcburga, Dług Krainy po 5%	64 50	65.—
„ 4%	50 50	51.–
„ $3\frac{1}{2}$%	43.—	43.50
„ 3%	38.–	38.50
„ $2\frac{1}{2}$%	31.50	32.
„ 2%	24 50	25.–
„ $1\frac{3}{4}$%	21.—	21.50

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
po 3% za 100 zł.	16.—	18.—
„ $2\frac{1}{2}$% za 100 zł.	14.—	16.—
„ $2\frac{1}{4}$% za 100 zł.	13.—	14.—
„ 2% za 100 zł.	12.—	13.—
„ $1\frac{3}{4}$% za 100 zł.	10.–	11.–

3. Akcye.

	pien.	towar.
Banku nar.	739	741
inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	177.–	177.10
Niż.-austr. tow. eskomt po 500 zł.	587	589
Półn. kolei po 1000 zł. m. k.	2029	2031.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	272 50	273.50
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	161 50	162 –
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	117 50	118.—
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.–	147.–
Połud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 160 zł. (80%)	232 –	233.–
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 160 zł. (80%)	165 75	166 25
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	18 –	19.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k	75.50	76.50
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	695.—	700.–
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	140.-	141.—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł.		
dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—.—	200.—
Kol. Grac.-Kofl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	124.—	125.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	415.—	416 —
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	203 —	206.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	394 —	396 –
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	370 —	375.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	—.—	—.—

4. Listy zastawne.

	pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	101 —	101 50
10 „ 5%	94 –	95 –
przeznacz. do los. po 5%	89 —	89 25
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	–.—	100
przez. do los. po 5%	84 80	85 —
Gal. Tow. kred. po 4%	—.—	79.-

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97. –	97.50
detto detto w srebrze uproc za 100 zł. w. a.	101 70	101 90
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	142. –	143
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	94.—	94 50
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	134 50	135.—
Kol. Gloggn. za 100 zł.	81.	82.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	94. –	96. –
Lloyda za 100 zł.	85.	88. –

6. Losy.

	pien.	towar.
inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	118 —	118 25
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	94 —	95.—
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	122.—	123. —
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	35.50	36.—
Esterhazego po 40 zł. m. k.	96 50	97 –
Salma „ 40 „ „	37.—	37 25
Palfiego „ 40 „ „	36 50	37.—
Clarego „ 40 „ „	36. —	36 50
St. Genois „ 40 „ „	36 —	36 25
Windischgrätza 20 zł. „	22 75	23 25
Waldsteina 20 „ „	22 25	22 75
Keglevicha 10 „ „	14.75	15 25

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p.-n.	116. –	116 20
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	116 10	116 25
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	102 –	102. —
Lipsk za 100 tal.	203 —	204 —
Liworna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt	137 80	137.90
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	—.—	—.—
Paryż za 100 fr.	53 90	54.10
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piast. woł	19.75	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien	towar.
Dukaty ces. men.	6.56	6.57
dtto. pełnej wagi	6.56	6.57
Korona	18.93	18 95
20frankówka	10.97	10 99
Rosyjski impery.	11.26	11.28
Talar związkowy	2.06	$2.06\frac{1}{2}$
Srebro	137 35	137 50
Kurs korony w k. kasach	13 zł. 50 c.	

KRONIKA.

Katolickie Stowarzyszenie, pod nazwą „Św. Józefa z Arymatei", — zawiązane w celu grzebania ciał ubogich zmarłych — odbędzie w Niedzielę dnia 3. listopada 1861, o godzinie 5. wieczorem trzecie walne zgromadzenie w lokalu katol. stowarzyszenia czeladników pod l. $642\frac{2}{4}$, na któreto posiedzenie wszystkich szanownych członków Wydział kierujący uprzejmie zaprasza.

Lwów dnia 31. października 1861.

— Dnia 24. października r. b. zapalił się las w przysiółku Onyszkach należącym do państwo Zapałowskiego w obwodzie żółkiewskim, i pożar ogarnął do 50 morgów lasu, gdyż szerzeniu się jego sprzyjał wielce grunt torfowy pokryty suchem liściem. Przyczyna pożaru nie jest jeszcze wiadoma.

(Powtórny plon zboża.) Do gazety pragskiej donoszą z Kaaden następujące ciekawe szczegóły: Podczas wielkiej posuchy w ciągu żniw wysypało się wiele ziarna. Wysypane ziarno jęczmienia zeszło i wypędziło juz w górę aż do pierwszego kolanka. Będzie z niego dobra pasza. Równie ciekawym jest zjawiskiem, że w jednym miejscu zżęte żyto wydało plon powtórny tak, że kłosy wkrótce kwitnąć będą. W pobliżu Kaaden w Brunnersdorf zauważano, że w jednej ręce pól tamtejszych zgnilizna zniszczyła całkowicie plon ziemniaków, gdzie w roku zeszłym spadł był wielki grad; chociaż zresztą rodzaj gleby jest jednaki na całej przestrzeni.

(Bruk asfaltowy.) Według dzienników francuskich zaczęto przed półrokiem zapuszczenie asfaltem ulic paryskich, nawet w miejscach wystawionych na ciągły przejazd zaprzęgów wszelkiego rodzaju, udało się najwyborniej. Obliczono, że asfalt zużywa się w przeciągu roku na 1 milimetr; błoto, pył i turkot kół usunięte; konie ciągną po równej powierzchni z wielką łatwością; warstwa asfaltu przeszkadza dobywaniu się szkodliwych z pod niej wyziewów; naprawa zaś daleko mniejszych wymaga kosztów, jak wszelki bruk lub makadamizowanie. Aby zapobiedz ślizganiu koni, bruk asfaltowy musi mieć zasklepienie dla ścieku wody. W ogólności asfalt znalazł w Paryżu wielkie zastosowanie; używają go także do futrowania piwnic, magazynów na zboże, kanałów odchodowych, stajni i t. d. Jest także zamiar używać w budowlach morskich brył asfaltowych zamiast zwykłych kamieni, którym sól morska szkodzi.

(Nauka gimnastyki w szkołach.) Merkur szwabski donosi, że w badeńskiem zaprowadzono w wyższych i niższych szkołach naukę gimnastyki jako obowiązkową. W przedmiocie tym była niedawno konferencya w Karlsruhe pod prezydencyą członka wyższej rady szkolnej, złożona z obu referentów szkół ludowych z członków katolickiej i ewangielickiej rady szkolnej, jednego nauczyciela gimnastyki i jednego dyrektora szkół średnich. Całe prowadzenie nauki gimnastycznej ma być oddane pod zarząd osobnej rady gimnastycznej, złożonej z dyrektora, asystenta i jednego lekarza. Władza ta ma nadzorować i regularnie zwiedzać na miejscu zakłady gimnastyczne, równie jak inne zakłady naukowe.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.